

Påsketur til Berlin 2009

Vagtplanlægningen på Kalundborg Sygehus medførte, at jeg kunne få næsten en uges sammenhængende fridage omkring Palmesøndag, så Karin og jeg bestemte os hurtigt for en kort ferie i Berlin. Det havde vi snakket om i mange år, og nu kunne det realiseres. Vi kontaktede DSB-rejser telefonisk, og fik købt togbilletter og hotelophold med afgang fredag d. 5. april fra Hovedbanegården. Forinden købte vi på Apoteket 2 skridttællere, så vi kunne se, hvor meget vi kom til at gå de følgende dage. Det danske **IC-tog** kørte os til Rødby, hvor vi rullede ombord på færgen, og fortsatte til Hamburg. Der skiftede vi til den tyske IC-tog, som kørte med 200 km/t, og personalet kom rundt og bød på drikkevarer, kager og chokolade som kompensation for sporarbejder. Det var dejligt at sidde behageligt i ro og fred i 7 timer, hvilket også gav mulighed for at læse om Berlin, og planlægge lidt, hvad de kommende dage skulle bruges til. Vi havde madpakke med både til frokost og aftensmad.

Første overraskelse kom, da vi rullede ind på **Berlin Hauptbahnhof**, som viste sig at være en enorm flot konstruktion i stål og glas. Det er Europas største banegård, som blev indviet i 2006. Her kører tog i flere højdeniveauer. Den var ren og pæn, og man kunne forstå, hvad der blev sagt i højtaleren. Den var også let at finde rundt i og den ligger centralt lige nord for Tiergartens østlige ende. Inden vi forlod stationen, gik på BerlinInfo og købte et **BerlinCard**, som gav ret til 3 dages fri transport med busser, S- og U-bahn og en masse rabatter til byens seværdigheder. Bjørnen er Berlins symbol. Vi tog derefter en taxi til **Hotel Artim i Fuggerstrasse**

(www.hotel-artim.dk) i kvarteret Schöneberg syd for Tiergarten. Vi krydsede under Tiergarten i en nyanlagt biltunnel. Hotellet lå i en rolig sidegade til den større Martin Luther Strasse, og der var flere restauranter, som vi spiste på bl.a. en indisk og en italiensk, hvoraf sidstnævnte var mest hyggelig, og markedsførte sig som et familieetablisement, der oven i købet støttede lokale børnehaver etc. Her mødte vi et dansk par, der havde spadseret 20 minutter for at spise på stedet, fordi det var anbefalet i en dansk guidebog. I Fuggerstrasse var der også mindst 4 butikker for homoseksuelle mænd, og så var der kun en kort gåtur til U-bahn-stationen Wittenberger Platz. Hotellet blev beskrevet som 4-stjernet, og vi boede på 4. sal. Der var dejlig morgenmad i restauranten, og der var masser af danskere.

Lørdag startede vi med at gå op til Kajsers Wilhelm Gedächtniskirche på **Kurfürstendam** – den står som ”en hul tand” og minder med sin ruin om bombningerne under 2. verdenskrig. Vi havde planlagt at orientere os i byen gennem at købe billetter til en **Hop-On/Hop-off Sightseeing bus**, og det var fint at sidde i fri luft på øverste etage og se byen rulle forbi, mens vi fulgte med på kortet. Turen varede 2 timer uden stop og gik først ned af Tauentzienstrasse med et par moderne kunstværker – 4 store sammenflettede stålkonstruktioner, som skulle symbolisere Berlins enhed trods opdelingen i 4 sektorer efter 2. verdenskrig, et andet stort kunstværk var en stor stålbue på 127°, som var en gave fra Frankrig. På Wittenberger Platz så vi det mondæne varehus KaDeWe – Kaufhaus des Westen. Bussen fortsatte nordpå forbi Lützow-platz med Bauhaus-Archiv til den sydlige vej langs Tiergarten – her lå **mange flotte ambassadebygninger** bl.a. de nordiske landes fælles ambassade. Længere fremme passerede vi Kulturforum med Berliner Philharmoniens 2 karakteristiske

bygninger i gult metal. Ved Potsdamer Platz krydsede vi ind i det gamle Østberlin og fulgte Murens rute til Checkpoint Charlie, hvorfra der fortsattes til det imponerende Jødiske Museum. Så kørte vi op ad **Friedrichstrasse** til Stadtmitte og over **Gendarmenmarkt** med de to restaurerede kirker (fransk og tysk) og et gammelt operahus. Vi krydsede Spree-floden, og kom rundt om Alexanderplatz med Berlins vartegn med det store TV-tårn. Derefter kom vi forbi **Berliner Dom** og Museumsinsel og kørte in på paradegaden Unter den Linden med statuen af Frederik den Store.

Her hoppede vi af bussen, fordi vi ville købe billetter til et par arrangementer, og vi fik billetter til en koncert i Berliner Philharmonien følgende dag og til ”La Traviata” i Komisches Oper søndag aften. Vi spadserede nu rundt og beundrede de flotte bygninger langs **Unter den Linden** – den store russiske ambassadebygning, Staatsoper, Neue Wache, hvor vi gik ind og så statuen ”Moder med sin døde søn”.. Neue Wache anses for en af Schinkels mest vellykkede bygninger i tysk klassicistisk stil, og der er opført i 1818. Ved siden af ligger Humboldt Universitetet efterfulgt af Zeughaus, som nu er Deutsches Historisches Museum, Lustgarten med den imponerende Berliner Dom og de store museer. Vi besøgte **Altes Museum**, hvor de havde den ægyptiske samling med **Nefertite** busten (1340 f. Kr.) på 1. sal. I et af lokalerne var indrettet et ”glasbur”, hvor man så eksperter i arbejde med at restaurere de gamle fund. Og vi drak kaffe i museums-caféen. Vi nåede helt hen til Alexanderplatz, men vi opgav at komme op i den **roterende**

restaurant i TV-tårnet – der var 2-3 timers ventetid til elevatoren. I stedet spiste vi pizza ved en udendørsservering på Alexanderplatz. Bagefter kiggede vi ind i den 700 år gamle **Marienkirche** ved Neptunbrønden

Senere på eftermiddagen hoppede vi igen ombord i bussen, som fortsatte over **Wilhelmsstrasse** til Brandenburger Tor og forbi det store Rigsdagshus, som nu har fået ny glaskuppel. I dette område var der mange imponerende moderne og store regeringsbygninger. Bussen krydsede igen Spree og vi passerede Charité og Hauptbahnhof, inden vi igen kom over en bro til **Tiergarten**. Her var der folkelig og grillfester i den store park. Vi så den tyske kanslers flotte officielle bolig og Siegessäule, og kørte ad **Strasse der 17. juni** til Ernst Reuter Platz og videre ud mod **Schloss Charlottenburg** om vi fik et glimt af. Derfra fortsatte turen sydover gennem bydelen Charlottenburg, og vi endte samme sted som vi startede om morgenen. Og så passede det godt at slappe lidt af med **en kold fadøl på en fortovsrestaurant på Kurfürstendamm**. Her var masser af mennesker, som fulgte med i lørdagens fodboldkampe på flere storskærme. Og aftensmaden fik vi på den hyggelige italienske restaurant **”Trattoria a’Muntagnola”** i Fuggerstrasse 27, hvor vi sad udenfor til kl. 22. Her fik vi specielt krystalvand til maden: ”Vort specielle krystalvand er filtreret ved hjælp af en kompliceret proces og derefter opbevaret ved lav temperatur i mindst 24 timer sammen med krystaller som rosenkvarter, bjergkrystal og ametyst. En gang om måneden ved fuldmåne regenereres krystallerne udendørs, så de bevarer deres positive energi”. Vandet smagte som kommunalt vand! De var også stolte af deres specielle brød, og man fik opskriften med, når man betalte regningen. Alle dagene under vor Berlin-ferie havde vi et fantastisk flot forårsvejr med høj blå himmel, sol og temperaturer op mod 20°.

Søndag startede vi med at promenerer til U-bahn station Wittenberger Platz, hvor vi fandt ud af at bevæge os rundt i den velfungerende undergrundsbane. Alt var rent og pænt. Vi valgte toget til Hauptbahnhof, hvorfra det var let at vandre over til **Berlins Medicin Historiske Museum** på Charité Hospitalet. Det startede som Pestsygehus udenfor bymurene i 1710, og det var spændende at sætte sig ind i hospitalets historie. Det blev stærkt beskadiget under 2. verdenskrig. Sauerbruch var en af de mange berømte læger, der virkede på sygehuset. Udstillingen på Medizinhistorisches Museum der Charité var også interessant, og bliver skrevet i en lille notits, som indsendes til Ugeskrift for Læger.

Efter museumsbesøget gik vi gennem hospitalskomplekset til Luisenstrasse, hvor vi drak formiddagskaffe på Café Luise, som havde et utroligt stort udvalg af flotte kager. Vi krydsede Spree over Marschallbrücke og kunne rigtig fotografere **Rigsdagsbygningen** og det nye **Rigsdagsbibliotek** ved flodens krumning. Så kom vi ind på Wilhelmstrasse, hvor vi så den moderne engelske ambassade, der ligger på samme sted, som den tidligere engelske ambassade lå. Ad Behrenstrasse med Hotel Adlon kom vi mod Tiergarten, hvor den amerikanske ambassade ligger på hjørnet og har et stort **holocaust-mindesmærke** som genbo – en mænge stenfirkanter, der minder om ligkister på en kirkegård. Vi gik hen til **Brandenburger Tor** og **Pariser Platz**, fordi Karin gerne ville fotografere disse kendte seværdigheder. Her var der mulighed for at blive fotograferet sammen med amerikanske eller franske ”soldater” med Brandenburger Tor som baggrund.

Trætheden meldte sig, og vi fortsatte turen i en cykeltaxi, som bragte os til **Potsdamer Platz**. Her fik vi set lidt fra aktiviteterne omkring Berliner Halvmaraton. Her var også nogle tilbageværende fragmenter af Muren, og man markerede, at det i år var 20 år siden **Muren** blev afviklet. Vi steg til vejrs i **Panoramapunkt Potsdamer Platz** med Europas hurtigste elevator – 24 etager oppe var der en flot udsigt. Ved Potsdamer Platz lå flere Shopping Arkader og aktiviteter som Imax-biograf og Legoland børneland. Sony Centrets gård var imponerende. Karin fik frokost på en udendørs restaurant, mens jeg nøjedes med et glas fadøl. Bagefter var det tid at gå over til Philharmonien, hvor vi skulle opleve **Staatsoper Unter den Linden’s Festspieltage** kl. 16. Vi kom i så god tid, at vi kunne lytte til et foredrag om dagens program først, og der var også tid til at nyde et glas godt rødvin. **Daniel Barenboim**, der startede sin karriere som 5-årigt vidunderbarn, dirigerede Staatskapelle Berlin, og **Yefim Bronfman** var solist på klaver i Franz Liszt’s Klavierkonzert Nr. 2 A-dur, og derefter opførtes Gustav Mahler’s Sinfonie Nr. 9 D-dur. Mahler komponerede den isoleret i sin feriehytte i Sydtyrol, og han nåede ikke at opleve den opført inden sin død. Staatskapelle Berlin blev oprettet i 1570 som hoforkester for Arveprins Joachim II af Brandenburg, og aktiviteterne blev udvidet i 1742, da Frederik den Store grundlagte Den kongelige Opera. Vi havde købt de billigste billetter, men kom til at sidde lige bag orkesteret på podiepladser, hvor koret normalt står. Det var en fin oplevelse – salen rummer over 2000 pladser og den var fuld, og der var TV-optagelse af koncerten. Vi tog U-bahn hjemad efter koncerten, og spiste aftensmad på ”Maharani” restaurant, Fuggerstrasse 28 – det var ikke en særlig stor oplevelse, selvom vi fik en god Gin & Tonic som optakt til vor Chicken Curry. Kaffen tog vi på hotellets terrasse, og så kiggede vi lidt på 13 tyske TV-programmer og CNN, inden vi faldt i søvn.

Mandag fandt vi først en butik, hvor man kunne få herretøj i store størrelser, så jeg fik købt to par bukser. Så tog vi U-bahn til Hallesches Tor, hvorfra vi kunne gå til **Det Jødiske Museum**. Det imponerede ved sammenkoblingen af den klassiske Collegienbygning og den helt nye museumsbygning med Axis of Exile og Axis of Holocaust. Vi fik efter museumsbesøget en kop kaffe i den glasoverdækkede museumscafé. Så drog vi videre ned ad Friedrichstrasse til **Checkpoint Charlie**, der er bevaret som minde om den kolde krig. Her var der mange turister, og man kunne lade sig fotografere sammen med amerikanske soldater foran den fra mange film kendte kontrolbygning midt i gaden. Lidt længere frem valgte vi at spise frokost på Restaurant "Valmontone" ved Checkpoint Charlie, Friedrichstrasse 50-55, et dejligt italiensk spisested.

Så drog vi videre op ad Friedrichstrasse og drejede ved Schinkels Konzerthaus mod **Gendarmenmarkt**, hvor vi holdt pause med en kop kaffe på en udeservering, mens vi hørte operasang fra musikakademiet. Derfra gik vi op mod Unter den Linden, hvor vi så **Bebel Platz** med mindesmærket over nazisternes bogbrænding i 1933 – en glasplade i stenbelægningen, hvorigennem man så et bogløst underjordisk bibliotek. Vi ville slappe af en times tid i eftermiddagens løb, og det foregik på en **sightseeingbåd**, som vi fandt ved Slossbrücke. Guidning foregik på syngende berlinsk, så det var ganske svært at forstå, men nu oplevede vi mange af Berlins flotte bygninger fra vandsiden: Bertolt Brecht teatret, Berliner Dom, de flotte museer på Museum-insel, Nicolaiviertel, som i DDR-tiden blev genopbygget i gammel stil, Rigsdagen, de nye administrationsbygninger til Rigsdagen og regeringen, hovedbanegården, Haus der Kulturen der Welt. Der var strandliv i liggestole langs floden.

Efter turen på floden gik vi mod Unter den Linden, hvor vi spiste aftensmad på en dejlig terrasse på **"Opernpalais"**. Det var oprindeligt opført i 1733 som residens for de 3 døtre af Dronning Luise af Hohenzollern, og blev derfor kaldt Prinsessepaladset. Aktuelt var det genopført og nyindrettet i 1990, men havde fungeret som det finere borgerskabs mødested siden århundredets begyndelse. Vi fik et glas dejlig rødvin, og jeg fik Caesar's salat og Karin fik delikatesseplatte – en dejlig eftermiddag med et par gode musikere, der underholdt med klassiske melodier på violin og guitar. En dansk familie sad ved siden af os, og deres søn på 6-7 år havde navn og telefonnummer tydelig skrevet på den ene arm – en god idé.

Frederik den Store slot var oprindeligt placeret overfor Lustgarten, men nu var her et tomt areal, fordi man havde revet DDR's parlamentsbygning ned. På adressen Unter den Linden 1 lå et flot bygning, der vist var Berlins Kommandantur. Efter middagen var det tid at bevæge sig mod **Komisches Oper** ved Unter den Linden. Vi havde billetter på 11. række til **"La Traviata"**, som blev opført på tysk i en meget moderne scenografi. Den dramatiske historie om kærligheden mellem Violetta og Alfredo blev fremført med stor intensitet, og musikken var dejlig. Efter forestillingen forsøgte vi at finde U-bahn, men blev vist vej i forkert retning, og så valgte vi at køre hjem med taxi.

Tirsdag planlagde vi at se DDR-museet ved **Lustgarten**, men først kørte vi U-bahn til **Rosa Luxemburg Platz**, hvorfra vi ville spadsere i nogle af det tidligere Østberlins boligområder. Rosa Luxemburg Platz hed Horst Wessel Platz under Nazi-tiden. Her ligger teatret Volksbühne. Vi fulgte en guidebog gennem Mulack-strasse til Garnisons Freidhof. Derfra ad Rosenthalerstrasse til Sophienstrasse, hvor vi ved **Die Hackesche Höhe** fik formiddagskaffen på en fortovsrestaurant. Dette kvarter med mange baggårde – Scheunenviertel - er centrum for handlingen i Alfred Döblins berømte bog "Berlin Alexanderplatz", som jeg håber at få læst i den nærmeste fremtid.

Vor vandring fortsatte under Spandauer Brücke til **Alexanderplatz** (navngivet efter en russisk zar – Alexander 1. - som besøgte byen i 1805). Vi

forsøgte igen at komme op i den roterende restaurant i TV-tårnet for at spise frokost. Men igen var der 2-3 timers ventetid, og vi opgav, og fandt i stedet en nydelig italiensk restaurant nede i jordplan. Og vi fandt et posthus, og fik sendt 11 postkort.. Efter frokosten passerede vi **det røde rådhus** og gik til **Lustgarten**, hvor vi var et smut nede i **DDR-museum**, som gav et billede af livet i det tidligere Østtyskland. Derfra tog vi bus 200, der kørte mod Tiergarten. I Berlin er bus 100 og 200 en slags turistsightseeingbusser, der gennemkrydser byen langs de største seværdigheder. Vi stod af ved Zoo og gik ned til Kurfürstendam, hvor vort mål var eftermiddagskaffe i **Café Kranzler**, der lå lidt højt. Her var der flotte kager og is.

Nu var det nærliggende at kigge ind i **Kajser Wilhelm Gedächtnichkirche**, hvor man i ruinen fik et indtryk af den fornemme kirke, der var blevet opført i 1895. Nu minder den bomberamte ruin om sidste verdenskrigs store ødelæggelser. Vi var også inde i den moderne ottekantede kirkesal, og der kunne vi sidde i fred og beundre de flotte blå mosaikvinduer. Vi overværede også **aftennemsen**. Senere gik vi igennem **Europacentret**, hvor vi så et meget særpræget ur, hvor gul væske løb rundt i forskellige rør, og dermed viste tiden. Vi forsøgte at finde et batteri til mit Panasonic videokamera, men vi blev henvist til forretning Conrad, Kleiststrasse 30-31, www.conrad.dk, hvor det mindsante lykkedes at få 2 reservebatterier. Og så kunne vi spise aftensmad på Rosado – en argentinsk restaurant på Lietzenburger strasse 2. Atter en fin dag var næsten til ende.

Onsdag hentede vi det nyindkøbte tøj og gik en formiddagstur til **KaDeWe**, som er et fornemt stort og elegant varehus. Deres madafdeling på 6. sal er berømt for stort udvalg og høj kvalitet. Jeg fik et glas øl i en bar, mens Karin kiggede sig omkring. Det eneste vi købte var nogle DVD-film om Berlins historie under 2. verdenskrig og "La Traviate" fra Los Angeles Operaen med René Flemming, samt en CD med Peter Tjajkovskij's musik. Karin købte også en forpakning med den berlinske specialitet "currywurst", som vi skal have efter hjemkomsten. Så vandrede vi tilbage til hotellet, hentede vore kufferter og tog med taxi til hovedbanegården. Her købte vi et par sandwich med til togrejsen, som startede 14.27. Vi skiftede i Hamborg og nåede København med en times forsinkelse næsten ved midnatstid, fordi en syg person skule afhentes af en ambulance på Næstved Station. Vi var meget tilfredse med vores forårstur til Berlin. Vi gik over 10.000 skridt om dagen på trods af Karins dårlige knæ, og mine rygsmertes, som var

slemme hver morgen og formiddag – hotellets seng var nok ikke velegnet til mig.

Og hvad ville vi have nået, hvis vi havde haft lidt mere tid i Berlin? Vi ville have besøgt Berlins Zoo, hvor der ved krigsafslutningen i 1945 kun var 91 dyr i live ud af de 4000, der engang havde været. Vi ville have set en forestilling i Deutsche Oper på Bismarckstrasse, og en i Staatsoper Unter den Linden. Og så ville vi have været i Theater des Westen, i Wintergarten, og set "Frühling für Hitler" i Admiralpalast. Desværre er musicalen "Cabaret" ikke længere på plakaten i Berlin. Vi ville også have spadseret nogle timer i Tiergarten, og nærmere studeret Siegesäule, som blev rejst i 1873 til minde om sejrene mod Danmark i 1864, mod Østrig i 1866 og mod Frankrig i 1870-71. "Guld-Else" troner på toppen. Søjlen blev ødelagt under 2. verdenskrig, men senere genopbygget. Reliefferne blev efter krigen fjernet af besættelsesmagterne, men senere tilbageført. Det sidste, som forestiller kampen ved

Dybbøl, kom Præsident Mitterrand med. Der er også udsmykninger med forgyldte kanonrør bl.a. fra Dybbøl. Det kunne også have været interessant, at forske lidt mere i minder fra stasi-tiden, og besøge Sachsenhausen 40 km udenfor Berlin -, den blev oprettet som KZ-lejr i 1936. Man mener, at 200.000 fanger var interneret her - mest kommunister og politiske modstandere. Omkring 30.000 af fangerne omkom pga. sygdom, sult, tvangsarbejde, mishandling eller henrettelse. Stalins søn var vist krigsfange her. Da de røde hær befriede lejren var der kun 3000 personer tilbage – mest sundhedspersonale – de øvrige var tvunget ud på en døds march. Vi kunne også have besøgt Haus der Wannsee-konferenz, hvor Entlösung blev planlagt i 1942. Men i øvrigt er der et meget stort udbud af kulturelle og historiske tilbud i Berlin.

Efter hjemkomsten var det interessant at se de DVD-film, vi havde købt. Ufatteligt at forstå hvor ødelagt Berlin var efter krigsafslutningen og også ufatteligt at se, hvor moderne og levende byen nu er. Der er ikke så mange nazistiske bygningsværker tilbage, men Albert Speer's Reichluftfahrtsministerium skulle eksistere endnu i Wilhelmstrasse. Her lå mange af Nazi-tidens vigtigste bygninger bl.a. Gestapo i Prinz Albrechtstrasse, Reichkanzlei i Wilhelmstrasse 78 og Kanzlei des Führers i Vossstrasse 1. Her døde Hitler i sin bunker. Bygningerne omkring Wilhelmstrasse var begyndelsen til nazisterne drømmehovedstad "Germanium".

Til brug for turen læste vi følgende bøger: "Hovedstad Berlin 1871-2000" af Karl Christian Lammers, der nøje beskriver arkitekturen i byen. Politikens "Turen går til Berlin" var en god følgesvend, om end vores udgave var 10 år gammel. En god studiebog i Berlins historie er "Berlin Berlin" af Bo Morell og Steffen Dirk Pabst. "Insight Guide Berlin" er også fuld af interessante informationer. En meget interessant bog på svensk er Carl-Johan Vallgren's "Berlin på 8 kapitler" – her er et væld af litterære og historiske oplysninger og turforslag.

Anmeldelse, som indsendes til Ugeskrift for Læger:

2 aktuelle medicinske udstillinger i Berlin

af Martin Smedebøl, overlæge, martin@smedebol.dk
Ingen interessekonflikter.

Berlin er et oplagt rejsemål, og blandt byens mange kulturelle og historiske seværdigheder kan man vælge et par ud, som kan være af særlig interesse for rejsende med medicinske interesser. Kun 10 minutters gang fra Europas største og mest moderne togstation – Berlin Hauptbahnhof – finder man Berlins medicinske Museum, som er en institution under Charité – Berlins ældste sygehus fra 1710. Museet lå lige op til Muren, som delte Berlin frem til 1989.

Berlins Medicinsk Historiske Museum: ”Von Tatort ins Labor – Rechtsmediziner decken auf” –

På museet vises i perioden 6. marts – 13. september 2009 ”Von Tatort ins Labor – Rechtsmediziner decken auf” – en specialudstilling om retsmedicinernes arbejdsområder. Der vises eksempler på gerningsstedsundersøgelse, retskemiske undersøgelsesmetoder, etc. En del af udstillingen fokuserer på forskellige retsmedicinske situationer: trafikulykker, mord, selvmord, forgiftninger. Udstillingen henvender sig til et ikke-medicinsk publikum og giver et ærligt billede af retsmedicinens dagligdag langt fra TV-seriernes glamour og dramatik.

Et besøg på særudstillingen ligger naturligt i forlængelse af besøget på den permanente udstilling på det medicinske historiske museum, som har fejret 100 års jubilæum. Her vises lægekunstens udvikling, og meget instruktiv er de 10 sygehistorier, som demonstrerer sygehistorier og behandlingsmetoder gennem tiderne. En anden del af udstillingen består i Rudolf Virchow’s præparatsamling, hvor præparater fra den sunde og syge krop skulle bidrage til at fremme viden hos læger og almenhed. Her er også en del misfostre og abnormiteter i formalin. Virchow samlede i sin tid som professor i patologi over 20.000 præparater til sin udstilling. Det medicinske-historiske museum rummer også den historiske Rudolf Virchow forelæsningsaal, som blev voldsomt ødelagt af bomber under 2. verdenskrig, men nu fremstår som en fungerende ruin à la Gedächtniskirche på Kurfürstendamm. Yderligere oplysninger på www.bmm.charite.de

Det Jødiske Museum: ”Tödliche Medizin – Rassenwahn im Nationalsozialismus”

I sydøstlig retning mod bydelen Kreuzberg ligger publikumsmagneten Jüdisches Museum Berlin, hvortil adgangen sker gennem den gule bygning Collegienhaus fra 1735. Arkitekten Daniel Libeskind har tilføjet en hypermoderne arkitektonisk seværdighed, som huser en meget seværdig udstilling af jødernes liv og historie i Europa gennem de sidste 2000 år. Der er en naturlig fokusering på holocaust. Fremstillingen er meget pædagogisk og interaktiv og appellerer i høj grad til unge mennesker.

I perioden 13. marts til 19. juli 2009 vises særudstillingen ”Tödliche Medizin – Rassenwahn im Nationalsozialismus”, der fokuserer på Nazi-Tysklands udryddelse af psykisk syge, svært mentalt handicappede og andre ”uproduktive” og personer med et ”lebenunwertes leben”. Der fremstilles, hvordan man startede ud med eutanasi i beskeden målestok, men hurtigt fortsatte til aflivning af større grupper børn og voksne. Det menes, at over 210.000 mentalt handicappede tyskere blev aflivet og over 400.000 blev tvangssteriliserede. Blandt motiverne til denne politik var at selekttere individer med formålet at skabe en arisk race. Senere tilkom at prioritere de medicinske ressourcer til krigsindsatserne. Udstillingen fortæller detaljeret om alle disse forhold, og gennem at sætte navn på enkelte ofre og bødler, og lade os følge med i deres liv, gør

udstillingen et stærkt indtryk på tilskuerne. Særudstillingen er en samproduktion med det amerikanske Holocaust-museum i Washington. Der er i anledning af udstillingen udgivet en bog, der giver indsigt i baggrunden for nazitidens eutanasi politik; 12 biografier beskriver i detaljer ofrenes sygehistorier, og der er biografier af en del af de involverede tyske læger, hvoraf nogle fortsatte deres karriere efter krigsafslutningen. Yderligere oplysninger findes på www.jmberlin.de/toedliche-medizin

Begge udstillinger kan varmt anbefales, hvis man besøger Berlin. I øvrigt kan man i den tyske hovedstad se flere hundrede mindesmærker, som skal holde bevidstheden om holocaust og 2. verdenskrig fast i den tyske befolkning.

Karin tog omkring 500 fotografier på turen til Berlin, og kun få af dem vises her. Men vi laver også et billedspil med underlægningsmusik fra den CD med berlinsk cafémusik fra gamle dage, som vi købte i KaDeWe.